

“Αν είχαμε κάποιες αμφιβολίες για τὸ πόσο σημαντικό ρόλο παίζει στὴν ἀξιοποίηση μιᾶς παράστασης ἡ ἐρμηνεία, θὰ τὶς διέλυε ἡ παράσταση τῆς «Ἐρωφίλης» ἀπὸ τὸν Ὅργανισμό τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου. Ἡ ποίηση τῆς «Ἐρωφίλης», βέβαια, μὲ εἶχε γοητέψει ἅμα διάβασα τὸ ἔργο, ἀλλ’ ἅμα τὸ εἶδα παιγμένο ἀπὸ ἓναν ὅμιλο φοιτητῶν ὁργανωμένο ἀπὸ τὸν κ. Α. Πολίτη σχημάτισα τὴν ἐντύπωση, εἴτε γιατί οἱ φοιτηταὶ ἦταν πάρα πολὺ ἀδόκιμοι, εἴτε γιατί ὁ κ. Πολίτης δὲν εἶχε τολμήσει νὰ περικόψει καθόλου τὸ μακροσκελέστατο κείμενο, ὅτι δὲν ἀντέχει πιά νὰ σταθεῖ στὴ Σκηνή. Εἶχα διατηρήσει ἀπὸ τὴ φοιτητικὴ παράσταση τὴν ἀνάμνηση μιᾶς ἀνυπόφορης ἀνίας καὶ τῆς ἀποτρόπαιης φρικαλεότητος ὁρισμένων σκηνῶν.” Ἐτσι, ἡ ἀπόφαση

τοῦ Ἑθνικοῦ Θεάτρου νὰ παρουσιάσει τὴν «Ἐρωφίλη» στὸ Φεστιβάλ μου προκάλεσε πολλοὺς ἐνδοιασμούς, ἀκόμα κι ἐναντιώσεις. Γιὰ καιρὸ εἶχα φαντασθεῖ καὶ ἐλπίσει ὅτι τὴν κατάστασιν θὰ τὴν ἔσωζαν τὰ «ὶντερμέδια», ὁ κ. Κατζιδάκης, ἡ Κ. Ν. Μούσχουρη, ὁ κ. Σειληνός. Ὅταν λοιπὸν πληροφορήθηκα ὅτι τὰ ἰντερμέδια (ποὺ δὲν ἀποτελοῦν ὀργανικὸ μέρος τοῦ συνόλου, ἀλλὰ ποὺ ἔστω καὶ μόνο σὰν μιὰ ἰδιορρυθμία εἶναι σωστὸ νὰ παρεμβάλλονται καὶ ποὺ ὅπωςδὴποτε τὰ θεωροῦσα σωτήρια) εἶχαν ἀναγκαστικὰ ἀφαιρεθεῖ, ἐνίωσα τοὺς ἐνδοιασμούς μου νὰ μετατρέπονται σὲ φόβο, σὲ πανικὸ, γιὰ τὴν τύχη τῆς παράστασης.

Εὐτυχῶς εἶχα ἀπατηθεῖ. Ὁ κ. Σολομός ἀναδείχθηκε ὅσο ποτὲ ἄλλοτε—ἀκριβῶς γιὰτὶ ὁ ἄθλος ἦταν δυσχερέστατος—θαυμαστοποιός. Δημιούργησε διεισδυτικώτατο ἐκεῖνο τὸ κλίμα τῆς μαγείας ποὺ εἶναι χαρακτηριστικὴ ἰδιότητα τῆς προσωπικότητάς του νὰ διαμορφώνει ὅταν βρίσκεται σὲ ὥρες εὐφορίας. Περιέκοψε ἀποφασιστικὰ τὰ μάρκη, τὶς ἐπαναλήψεις, τὶς tirades, ὅλους τοὺς φόρτους τοῦ ἔργου, τὸ συμπύκνωσε, καὶ ὀργάνωσε μιὰ ἐξαιρετὴ παράστασιν, χάρι καὶ στὴν πολύτιμην συνδρομὴ τῶν συνεργατῶν του, τοῦ κ. Κλώνη, τοῦ κ. Φωκᾶ ὁ ὁποῖος ξεπέρασε ἀκόμα—ἂν εἶναι δυνατό—τὸν ἑαυτὸ του καὶ ἄλλη μιὰ φορὰ ἀπέδειξε ὅτι εἶναι μοναδικὸς κι ἀπαράμιλλος (πῶς νὰ μὴν πεισθοῦμε γι' αὐτό, ὅταν εἶδαμε λίγες μέρες πρὶν στὸ ἴδιο Θέατρο τοῦ Ἡρώδου τὰ κοστούμια, δικῶν μας καὶ ξένων διαπρεπῶν συναδέλφων του, ποὺ οὔτε μποροῦν νὰ συγκριθοῦν μὲ τὰ δικὰ του;), τῆς Κας Β. Μανωλίδου, ποὺ εἶχε χάρι παραμυθένια κι ὄνειρευτὴ, τοῦ κ. Παπαμιχαήλ, ποὺ ἦταν μαζί ἓνα ἰδανικὸ ἀρρενωπὸ παλικάρι καὶ μιὰ παθιασμένη ἐρωτικὴ φλόγα, τοῦ κ. Α. Καλλέργη, τοῦ κ. Θ. Μορίδου, τῆς Κας Δ. Διαμαντίδου, τοῦ κ. Ν. Καζῆ, τῆς Κας Ἑλ. Νενεδάκη, τῆς Κας Μ. Μοσχολιοῦ, κι ὅλων γενικὰ τῶν ἡθοποιῶν ποὺ ἔλαβαν μέρος στὴν ἐρμηνεία. Ὅλη ἡ ἐξαισία παράστασιν συντονίσθηκε μὲ τὴν ποίησιν τῆς «Ἐρωφίλης», αὐτὴν ἀποκλειστικὰ ἀπέ-

δωσε καὶ ἐξέπεμψε, μετουσιώνοντας τὶς ὁμότητες καὶ πεζότητες τοῦ ἔργου.

* * *